

SAMÞYKKT

um meðhöndlun úrgangs í Reykjanesbæ.

1. gr.

Markmið.

Markmið samþykktar þessarar er að stuðla að því að meðhöndlun úrgangs í Reykjanesbæ valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið, stuðli að endurnotkun og endurnýtingu og góðri þjónustu við íbúa. Kalka sorpeyðingarstöð sf. (sameignarfélag sveitarfélaganna á Suðurnesjum), hér eftir Kalka, annast meðhöndlun úrgangs fyrir Reykjanesbæ, auk Grindavíkurbæjar, Suðurnesjabæjar og Sveitarfélagsins Voga.

Horft verður til úrgangspríhryningsins í meðhöndlun úrgangs, áhersla lögð á úrgangsförvarnir og mengunarbótareglan höfð að leiðarljósi við ákvörðun um gjaldtöku vegna meðhöndlunar úrgangs.

2. gr.

Gildissvið.

Samþykkt þessi gildir fyrir meðhöndlun úrgangs, þ.m.t. hirðu, söfnun og förgun úrgangs í Reykjanesbæ. Kalka sér um að semja við þjónustuverktaka fyrir hönd sveitarfélagsins.

Sameiginleg svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs fjögurra sorpsamlaga á Suðvesturlandi er lögð til grundvallar samþykkt þessari.

3. gr.

Umsjón og eftirlit.

Bæjarstjórn Reykjanesbæjar fer með ákvörðunarvald og ber ábyrgð á málefnum er varða meðhöndlun úrgangs í sveitarfélaginu. Umhverfis- og framkvæmdasvið fer með daglega yfirstjórn málaflöksins samkvæmt samþykkt þessari.

Heilbrigðisnefnd Suðurnesja hefur eftirlit með meðhöndlun úrgangs skv. 2. mgr. 4. gr. laga um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003, og samkvæmt reglugerð nr. 803/2023 um meðhöndlun úrgangs og að farið sé að samþykkt þessari.

4. gr.

Almenn ákvæði.

Sveitarfélagið Reykjanesbær ber ábyrgð á sérstakri söfnun og annarri meðhöndlun úrgangs í sínu sveitarfélagi. Sveitarfélagið uppfyllir lagalegar skyldur sínar m.a. með því að setja reglur um söfnun úrgangs í samræmi við gildandi lög og reglugerðir. Sveitarfélagið tryggir nauðsynlega þjónustu með söfnun úrgangs frá heimilum, grenndarstöðvum og móttökustöðvum. Kalka sér um samskipti og samninga við þjónustuverktaka fyrir hönd sveitarfélagsins og uppfyllir þannig ákvæði gildandi laga. Þjónustuverktakar skulu vera með staðfesta skráningu eða hafa starfsleyfi frá heilbrigðisnefnd eða Umhverfisstofnun eftir því sem við á.

Gæta skal þess að ekki hljótist af mengun eða annar skaði fyrir umhverfi og að úrgangurinn uppfylli þær kröfur sem settar eru og við eiga, s.s. um flokkun og takmörkun á aðskotahlutum, þannig að úrgangurinn henti til endurnýtingar.

Meðhöndlun úrgangs í Reykjanesbæ skal vera samkvæmt ákvæðum samþykktar þessarar, laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðar nr. 803/2023 um meðhöndlun úrgangs.

5. gr.

Flokkun úrgangs.

Sú skylda hvílir á handhafa úrgangs, hvort sem það er sá sem úrgangurinn fellur til hjá eða sá sem hefur hann undir höndum, að færa úrganginn til viðeigandi meðhöndlunar, annaðhvort beint til endurnýtingar eða á grenndar- eða móttökustöð. Einstaklingum og lögaðilum er skylt að flokka heimilis- og rekstrarúrgang í samræmi við reglur um sérstaka söfnun.

Íbúum er skylt að flokka í fjóra aðskilda flokka við heimili og tryggja að gæði endurvinnsluefna verði eins og best verður á kosið. Brjóti íbúar gegn ákvæði þessu er þjónustuverktaka heimilt að tæma ekki tunnuna. Ábyrgðin fellur þá á eigendur að lagfæra innihald hennar þannig að það verði sannarlega eins og flokkun kveður á um. Tunnan verður þá tæmd í næstu tæmingu sem kemur á eftir. Einnig geta íbúar flokkað innihaldið og farið með á móttökuplön og komið því í rétta meðhöndlun. Hafa skal í huga að ef tunnur standa opnar í lengri tíma getur það haft þau áhrif að endurvinnsluefnin teljist ónothæf og getur það leitt til þess að tunnan verði ekki tæmd. Það er á ábyrgð íbúa að tryggja að sú staða komi ekki upp.

6. gr.

Geymslur og gerði fyrir söfnun úrgangs.

Kalka lætur heimilum í té úrgangsilát og annast þjónustu við ílátin. Húsráðendur skulu ganga þannig frá ílátum, geymslum og gerðum að þau valdi ekki óþrifum eða óþægindum. Halda skal þeim við eftir þörfum og þau hreinsuð reglulega. Geymslur og gerði skulu uppfylla kröfur í byggingarreglugerð og þau má eingöngu nota til geymslu úrgangs.

Við fjölbýlishús er möguleiki að setja niður djúpgáma og skal sækja um byggingarleyfi á vef Reykjanesbæjar áður en framkvæmdir hefjast. Djúpgámar skulu uppfylla kröfur sem fjallað er um í samþykkt um djúpgámalausnir í Reykjanesbæ.

7. gr.

Söfnun frá heimilum.

Stjórn Kólku ákvarðar hirðutíðni úrgangsflokka og ber undir Reykjanesbæ til samþykktar. Hirðutíðni skal kynnt með þar til gerðu hirðudagatali. Á hirðudagatalinu skal koma fram hvenær úrgangi er safnað á hverjum stað fyrir sig og skal það vera aðgengilegt á heimasíðu Kólku.

Reykjanesbær skal upplýsa um flokkun úrgangs á svæði sínu t.d. með birtingu á heimasíðu eða með öðrum leiðum. Fjöldi flokka hverju sinni miðast við lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Skylt er að safna fjórum flokkum við húsvegg og eru þeir: blandaður úrgangur, lífúrgangur (þ.m.t. matarleifar), pappi/pappír og plast. Að auki er málmum, gleri og textíl safnað á grenndarstöðvum og móttökustöðvum Kólku. Upplýsingar um staðsetningar á grenndar- og móttökustöðvum er að finna á heimasíðu Kólku. Reykjanesbær getur ákveðið að tekin verði upp móttaka á öðrum tegundum úrgangs sjá sveitarfélagið ástæðu til þess að undangenginni tilkynningu þess efnis.

Kalka sér um að koma ílátum fyrir þessa fjóra flokka við hvert íbúðarhús þar sem notast skal við samræmdar merkingar skv. reglugerð nr. 803/2023 um meðhöndlun úrgangs. Allir íbúar skulu flokka í þessa fjóra flokka við húsvegg og skal miða við að hver íbúð hafi þrjár 240 lítra tunnur sem skiptast svona; 240 lítra tunnu fyrir pappír/pappa, 240 lítra tunnu fyrir plast og 240 lítra tvískipta tunnu sem skiptist í 144 lítra fyrir blandaðan úrgang og 96 lítra fyrir lífúrgang. Útfærslur í fjölbýlum fara eftir aðstæðum á hverjum stað fyrir sig en miða skal við rúmmálið sem gefið er upp hér að framan.

Flokkaður úrgangur skal meðhöndlaður þannig að hann blandist ekki öðrum úrgangsflokkum. Flokkaðan úrgang skal geyma og meðhöndla þannig að gæði hans við væntanlega endurnýtingu skerðist sem minnst. Við söfnun á lífúrgangi skal notast við bréfpoka. Tryggja skal að gengið sé þannig frá tunnum að hvorki geti fokið úr þeim eða að þær fjúki. Meðhöndlun úrgangs má ekki valda lyktarþægindum, draga til sín meindýr eða skapa hreinlætisvandamál. Glerbrotum og öðrum oddhvössum hlutum, sem hætta er á að skaði þá sem meðhöndla úrgang eða sorpílát, skal pakkað inn eða gengið frá þeim á annan tryggilegan hátt.

Húsráðandi skal gæta þess að ílát séu tryggilega fest, lok séu á sínum stað, ílátin séu þrífing og almennt vel við haldið. Festingar íláta mega ekki hamla losun þeirra. Gott aðgengi skal vera að ílátunum og skal húsráðandi moka snjó frá þeim ef þörf krefur vegna söfnunar. Auðvelt skal vera að keyra ílátin að söfnunartæki og miða skal við að ekki þurfi að draga ílátin lengra en 15 metra að lóðamörkum/aðkomu söfnunarbíls. Sorpílát skulu jafnan standa lokuð og ekki fyllt meira en svo að auðveldlega megi loka þeim.

Ef úrgangsilát skemmast eða hverfa munu eigendur fá rúkkun fyrir raunkostnaði vegna viðhalds.

8. gr.

Úrgangur frá rekstraraðilum.

Rekstraraðilum er skylt að flokka þann úrgang sem til fellur hjá þeim í samræmi við lög, reglugerðir og kröfur sveitarfélagsins í samþykkt þessari. Sérstök söfnun skal vera á lóð rekstraraðila fyrir þá úrgangsflokka sem til falla við starfsemina og tilgreindir eru í lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Rekstraraðilum ber að tryggja að úrgangur sem til fellur í starfsemi þeirra sé meðhöndlaður í samræmi við fyrrgreind lög, nr. 55/2003, og reglugerðir settar samkvæmt þeim. Rekstraraðilar standa straum af kostnaði við meðhöndlun úrgangs frá rekstri og skulu semja við þjónustuaðila, sem hefur eftir atvikum staðfesta skráningu eða starfsleyfi til söfnunar og flutnings á úrgangi, um söfnun heimilisúrgangs og skulu leggja fram staðfestingu þess efnis óski sveitarfélagið eða heilbrigðis- eftirlitið þess. Tryggt skal að fjöldi íláta sé í samræmi við flokkun sem nauðsynleg er og að ílátin rúmi þann úrgang sem til fellur við viðkomandi rekstur milli tæminga.

Rekstraraðilar skulu fylgja kröfum sem gerðar eru um flokkun tiltekinna úrgangsflokka frá blönduðum úrgangi og eftir því sem við á kröfum um sorpgerði og geymslur. Óheimilt er að geyma rekstrarúrgang á lóðum lengur en nauðsyn getur talist.

Í byggingarreglugerð, nr. 112/2012, 2.3.8. gr., er kveðið á um skil á áætlun um meðhöndlun úrgangs á byggingarsvæði. Við lok framkvæmda ber að skila inn rauntölum til sveitarfélagsins.

9. gr.

Grenndar- og móttökustöðvar.

Í samræmi við markmið laga um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003, fer fram sérstök söfnun á gleri, málmum og textíl í nærumhverfi íbúa. Þessu er safnað á grenndarstöðvar sem staðsettar eru á nokkrum stöðum í Reykjanesbæ og er upplýsingar um staðsetningar að finna á heimasíðu Kólku. Á grenndarstöðvunum eru einnig gámar fyrir pappa/pappír og plastumbúðir sem íbúar geta notast við fyrir stærri umbúðir eða ef tunnur við heimili eru orðnar fullar. Öll losun á öðrum úrgangsstraumum á grenndarstöðvum er óheimil. Á móttökustöð Kólku er tekið á móti öllum helstu úrgangsflokkum, spilliefnum o.fl. Rekstraraðilar geta farið með sinn úrgang á móttökustöðvar og eftir atvikum greitt fyrir samkvæmt gjaldskrá viðkomandi móttökustöðvar.

10. gr.

Umgenngi á almannaferi.

Óheimilt er að skilja úrgang eftir á víðavangi, götum eða gangstéttum, við sorpgáma eða á opnum svæðum í sveitarfélaginu. Sama á við um númerslaus ökutæki, vélar, báta, kerrur, vinnuvélar, lausafjarmuni sem og önnur tæki eða sambærilega hluti.

11. gr.

Gjaldtaka.

Sveitarstjórn skal innheimta gjald fyrir alla meðhöndlun úrgangs í samræmi við ákvæði 2. mgr. 23. gr. laga nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs. Þá er sveitarstjórn heimilt að innheimta gjald fyrir tengda starfsemi sem samræmist markmiðum laganna, svo sem fræðslu- og kynningarmál. Gjaldið skal sett og innheimt samkvæmt gjaldskrá með heimild í 23. gr. laga nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs, og 59. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Skyld er að innheimta gjald sem næst raunkostnaði fyrir viðkomandi þjónustu, svo sem með því að miða gjaldið við magn úrgangs, gerð úrgangs, losunartíðni, frágang úrgangs og aðra þætti sem áhrif hafa á kostnað við meðhöndlun úrgangs. Sveitarfélaginu er heimilt að færa innheimtu gjalda á milli úrgangsflokka í því skyni að stuðla að markmiðum laga nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs. Jafnframt er sveitarfélaginu heimilt að hluti gjaldsins verði fast gjald; 50% til og með 31. desember 2024 og 25% frá og með 1. janúar 2025. Gjald skal lagt á hverja fasteignareiningu sem nýtir framangreinda þjónustu.

Sveitarfélagið skal láta birta gjaldskrá í B-deild Stjórnartíðinda. Í gjaldskrá skal vísa til þessarar samþykktar. Sveitarstjórn er heimilt að haga gjaldskrá fyrir meðhöndlun og förgun úrgangs með þeim hætti að það hvetji til að draga úr magni úrgangs sem fer til brennslu og urðunar.

Heimilt er að leggja sérstakt gjald á eigendur lögbýla sem halda búfé á jörð sinni vegna söfnunar og förgunar dýraleifa.

12. gr.

Kvartanir, ábendingar og kærur.

Hafi húsráðandi fram að færa kvörtun vegna hirðingar úrgangs skal hann koma henni skriflega, eða á annan skýran hátt, á framfæri við þjónustuverktaka.

Húsráðendum er skylt að flokka úrgang í viðeigandi úrgangsflokka sem safnað er við húsnæði þeirra. Að öðrum kosti er þjónustuverktaka heimilt að skilja úrganginn eftir.

Brjótí húsráðandi ákvæði samþykktar þessarar um meðferð og geymslu úrgangs skal þjónustuverktaki söfnunar tilkynna það til Kólku. Kalka og Reykjanesbær skora þá á húseigandann að bæta ráð sitt. Bæti húseigandi ekki úr innan tiltekins frests er þjónustuverktaki söfnunar ekki skyldugur til að taka úrgang hjá viðkomandi fyrr en úr hefur verið bætt. Sé um ítrekuð brot að ræða og uppsöfnun á úrgangi er á þann hátt að hætta sé á mengun í umhverfi eða óþægindum fyrir almenning skal Reykjanesbær tilkynna það til heilbrigðisnefndar Suðurnesja sem gera skal viðeigandi ráðstafanir sem fjallað er um í XVII. kafla í lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998.

Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja er þá heimilt að innheimta tímagjald fyrir þá íhlutun í samræmi við gjaldskrá embættisins.

Stjórnvaldsáskvarðanir sem teknar eru á grundvelli samþykktar þessarar sæta kærur til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála, sbr. 1. mgr. 67. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

13. gr.

Valdsvið, þvingunarúrræði og viðurlög.

Um valdsvið og þvingunarúrræði fer samkvæmt 2.9. kafla byggingarreglugerðar, nr. 112/2012, sem og XVII. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. XIII. kafla laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Um viðurlög fer samkvæmt XIX. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. XIII. kafla laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, eftir sem við á.

14. gr.

Gildistaka.

Samþykkt þessi er samþykkt af sveitarstjórn Reykjanesbæjar og staðfestist hér með, samkvæmt ákvæðum 2. mgr. 8. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, sbr. 2. mgr. 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, til þess að öðlast þegar gildi.

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytinu, 28. október 2024.

F. h. r.

Guðmundur B. Ingvarsson.

Trausti Ágúst Hermannsson.